

Frdrag af Udgifter til Vedligeholdelse af Kirken og dens Tilbehør. Man vil altsaa se, at Udvalget er kommet Villigheden langt nærmere, end Lovforslaget oprindeligt har gjort det. Der kunde let opstaa Tvivl, baade efter Lovforslagets Bestemmelser og ved det Forslag, som vi nu ere komne frem med, om, hvor store Indtægterne, da have været i de henholdsvis 2 og 10 sidste Aar, der skulle ligge til Grund for det Resultat, hvortil man skal komme. Lovforslaget har i det Hele haant Diet heftet paa at lade Synsmændene i de forskjellige Forhold, faae en overordentlig stor og afgjørende Indflydelse, paa, hvad der — saaledes er det i alt Fald forekommet flere af Udvalgets Medlemmer — laa udenfor, hvad der kunde henvises til dem, men snarere maatte være ligefremme Revisjonsmaal. Udvalget har foreslaaet, at forsaavidt der opstaa Uenighed med Hensyn til Beløbet af de Udgifter, som skulle være Normen for, hvad der skal udredes, da skal Tiendeieeren i Mangel af mindelig Overenskomst kunne indbringe Spørgsmaalet for Domstolene. Det hedder i Lovforslaget, at naar Omkostningerne overstige Tiendeieerens Forpligtelse, kunne Sognebeboerne tilknyde det Manglende. Dette er, jo, meget vist, meget ubestemt sagt, thi det vil, jo i alt Fald altid, bero paa, om de ville tilskyde det Manglende. Udvalget har foreslaaet, at det Beløb til Kirkegaardens Afsvining, hvormed Omkostningerne overstige, hvad Tiendeieeren skal udrede, har Sogneraadet eller Byraadet at tilveiebringe som andre kommunale Afgifter; der er efter Udvalgets Formening ikke Noget at indvende imod, at man lader disse Udgifter udrede paa denne Maade ved de kommunale Bestyrelses Virksomhed. Man maa nemlig vel erindre, at efter den tidligere Lovgivning, men i særdeleshed efter Loven af 25de Marts s. A. angaaende Brugen af Kirke og Kirkegaard, kan jo enhver Beboer i et Sogn begraves paa Sognets Kirkegaard, selv om han, som det hedder i den nævnte Lovs § 7, ikke hører til Folketirken. Kirkegaarden staar altsaa til Tjeneste for alle Beboerne paa en saadan Maade, at der ikke er nogen Grund til ved det Spørgsmaal, der her er Tale om, at tage Hensyn til de Paagjældendes Troesbekjendelse. — Vi komme derpaa til Lovforslagets § 3. Med Hensyn til denne er der i Udvalget et Flertal og et Mindretal — Mindretallet er meget ringe, thi det er mig alene — og der er to andre Punkter i Lovforslaget, hvormed det Samme er Riksfødet, kun med den Forskel, at et af Udvalgets øvrige Medlemmer forsaavidt er enigt med mig. Det jeg med Hensyn til disse to Punkter, som jeg senere skal komme til, ikke skal udtale mig, før Flertallet har motiveret sin Stilling, tror jeg med Hensyn til § 3 dog strax at maatte gjøre et Par Bemærkninger, da Forordningerne formentlig kunne forlortes der ved. De Herrer ville erindre, at § 3 bestemmer, at Tiendeieeren er berettiget til ved de Afsvingsar-

beider, der her er Tale om, at forlange samme Afgift og Arbejde som ved en Hovedreparation af Kirken. Nu har Flertallet — altsaa, Alle undtagen jeg — foreslaaet, at denne Paragraf skal udgaa, og her er det ganske vist saa, at det, som Flertallet støtter sig til, er af en praktisk Natur. Saaledes, som Flertallet har udtalt i Betænkningen, frygter det, for, at der i mødende Tilfælde kan opstaa Meningsforskjellighed om, hvorvidt Arbejdet kan henregnes til Gaandlangerarbejde eller ikke, thi det ville de Herrer erindre, at den gjældende Lovgivning og alle de Bestemmelser, vi have m. Hensyn til Afgift og Arbejde, gaa ud fra, at der ved „Arbejde“ forstås Gaandlangerarbejde. Udvalgets Flertal frygter, for, at der kunde være Tvivl om, hvad der skal henregnes til Gaandlangerarbejde og hvad ikke, netop fordi der, her, er Spørgsmaal om et Arbejde, der dog væsentlig vil komme til at bestaa i Gravning, og Flertallet foreslaar derfor, at Paragrafen skal gaa ud, især da Betydningen af den i Paragrafen omtalte Hjælp formentlig ikke i dette Forhold kan være stor for Tiendeieerne. Jeg tror fuldstændig at have gjort Rede for de Grunde, hvorpaa Udvalgets Flertal har støttet sin Mening om, at den i Lovforslaget forekommende § 3 skal udgaa; men som Mindretal vil jeg tillade mig at bemærke, at naar man gennem en Lov som denne paalægger Tiendeieerne en ny Forpligtelse, tilmed en Forpligtelse, der ganske sikkert i mange Tilfælde kan være særdeles byrdefuld, saa skal man fra Lovgivningens Standpunkt være saare forsigtig med at betage dem nogen Ret, som den gjældende Lovgivning ellers hjemler dem. Den gjældende Lovgivning bestemmer, at Sognebeboerne skulle yde Medhjælp ved Afgift og Arbejde til større Reparationer af Kirkerne, og med Hensyn til Kirkegaardene, som vi tale om nu, bestemmer Lovgivningen, at der skal ydes saadant Arbejde til deres Istandsættelse, og en senere Lov — det er en Forordning af 23de April s. 1845 — bestemmer, at baade med Hensyn til Udvidelsen af en Kirkegaard og Anlæggelse af Afsvingskirkegaard — hvor der nemlig ikke kan faas sammelig Plads paa den gamle Kirkegaard til Begravelserne — skal der præstieres saadant Arbejde. Det er dette, der for mig har været afgjørende til her at træde op som Mindretal; thi man vil komme til at staa mindre heldigt, naar man, idet man lægger en ny Forpligtelse paa Tiendeieeren, fratager ham det, som den gjældende Lovgivning hjemler ham, og som der ikke sjældent kan være megen Brug for. Jeg skal gjøre een Bemærkning til om dette Punkt, nemlig, at det Kæmpeement, at der kan opstaa Vanskeligheder ved Bestemmelsen af, om det er Gaandlangerarbejde eller ikke, slet ikke har nogen Anvendelse med Hensyn til Afgift og Rjæfse, saa at det i Grunden vil opløse sig i, at man siger, at man ved at tilstaa Tiendeieeren Tilbehølsbænde af den Ret, han nu har efter Lovgivningen, let kom-